

# SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto, Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenemaj nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 177.

V Ljubljani, v petek 4. avgusta 1893.

Letnik XXI.

## Sužnji novodobne države.

Poročila, ki nam dohajajo zadnje dni z Ogerskega, stavijo nam v novem svitu pred oči grozni obraz krutega trpljenja, katero imajo prenašati stoletja nesrečni Slovaki. — Pač je bilo samo po sebi umevno, da bodo Slovaki dostojno proslavili moža velikega, pesnika navdušenega, svojega rojaka Jana Kollárja, ki se je uprav pred sto leti narodil v Mošovcih. Ravno s snovanjem te slavnosti dokazal je narod slovaški, da je vkljub vsemu tlačenju ni izgubil smisla za idejale, da ravno vsled svojih nezdod tem hvaležnejši pravim svojim prijateljem. In dasi Slovaki niso smeli ničesar posebnega pričakovati, vendar se niso nadejali prirejevalci Kollárjeve slavnosti, da jim bode nasilstvo mažarsko tudi tukaj metalo polena pod noge, vsaj se je imel proslavljati pesnik, katerega je za njegove domoljubne zasluge odlikoval ogerski kralj in ki je bil učitelj največjega pesnika mažarskega Petőfi-ja.

Toda komaj so se naznanile priprave za to zahvalno popolnoma nepolitično slovesnost, komaj so jeli Slovaki veseli odzivati se pripravljalnemu odboru, takoj je začel v glavah mažarskih fanatikov strašiti zloglasni „panslavizem“ in brez odlaganja bila je prepovedana slavnost na čast Kollárju. Kar meni nič, tebi nič ustavljena je bila za one dni Slovakom vsa občinska svoboda in podžupana sta za Turčanski sv. Martin in za Mošovce razglasila izjemni stan. — Odbor za slavnost se je pritožil na vlado, a ta je potrdila vse izjemne naredbe. In tako je moral vsak tujec, ki je prišel v ta kraj, v 24 urah naznaniti svoj prihod županstvu, sicer je bil kaznovan in „po šubu“ odveden na dom.

Tako so pridali Mažari k neštevilnim krutostim, s katerimi mučijo ogersko slovansko rajo, zopet nov dokaz, da na Ogorskem razven Mažara nima nikdo kake pravice. Ni še davno temu, ko smo obsojali hijenizem, ki se je vršil na pokopališču v Hlubokem,

ko je kruta mažarska sila z bodali gonila s pokopališča verne Slovake, ki so prišli poslati spomenik svojemu vodniku Hurbanu in molit za pokoj njegove duše.

Ni še davno temu, ko smo poročali, da so vsled teh dogodkov na pokopališču Mažari prijeli sina Hurbanovega, ki ni dovolil blatiti spomina svojega očeta. Kdo bi mu zameril, da je sin ljubil očeta, da je svete jeze vskipelo njegovo srce, ko je videl, da niti na mrtvega ne nehajo Mažari lučati kamenja. A sedaj še vedno ta izraz sinovske ljubezni vzdihuje v ječi szegedinski.

Večkrat že smo v kratkem času poročali ob onih nesrečnih slovaških sirotcah, kateri so bili kakor mladiči v gnjezdu pobrani po Slovakiji ter odvedeni prav kot sužnji v mažarske pokrajine, da se iz njih naberó nove čete mažarskih janičarjev. V živem spominu nam je še nasilstvo, s katerim so Mažari razrušili jedino slovaško gimnazijo v turčanskem sv. Martinu, katero je vzdrževal siromaški Slovak sam, in da so Mažari pograbili Slovakom imetje jedinega literarnega zavoda, „Mat. Slovaške“.

Tu se kaže Mažar res v svoji pravi mongolski krutosti, s katero tlači Slovake, a tudi druge nemažarske narode. Jednako se namreč v Ogrih godi tudi nemškemu Sasom, Srbom, Hrvatom in Rumunom; vsaj od Rumunov smo nedavno poročali, da si niso bili življenja svesti, ker so se drznili napraviti shod v Sibiriju.

Reči moramo, da še v času najhujšega absolutizma niso bile mogoče hujše krivice, kakor se sedaj godé nemažarskim narodom v Mažariji. In vendar se ponaša tudi ogerska vlada z — ustavo, z liberalizmom, z napredkom. Nikjer skoro niso tako strogo izvedene posledice modernega državnega liberalizma, kakor uprav na Ogorskem; a nikjer skoro se ne kažejo v tako grdi podobi, kakor ravno tukaj. Bolj, nego vse dokazovanje, obsojajo tak zistem — sužnji novodobne države!

## Spomini na poljski katol. shod.

(Dalje.)

### Socijalizem.

Socijalizem prihaja od tod, da nekateri ljudje napak umevajo in rabijo sicer dobra človeška čutila; socijalizem je sicer plod teh čuvstev ali popačen. Nastal je iz sočuvstva do ubozih in zatiranih, ali sta ga ogrenili nevoščljivost in poželjivost. Najskrajnejše konsekvence ima v ruskem nihilizmu, namreč v tendenci, vse uničiti, kar je sploh tukaj, ali pa v komunizmu zapadne smeri, to je v utopiji nezmožne enakosti v premoženjskih razmerah. V svojih srednjih, bolj zmernih stopinjah se pa pogostem nič ne ozira na pogoje in zahteve neke gotove vrste dela in si vsled tega prizadeva, vsiliti pod neko socijalno silo lastnino in pravico starišev do odgoje otrok, dasi ravno s tem prizadevanjem hoče uničiti človeško družbo. Kaj je socijalizem za vero, rodbino in družbo, o tem so že drugi govorili. Kaj pa cerkev pod tem umeva in kako naj vsak katolik razločuje pravice in potrebe ubogih od anarhističnih tendencij, ki vedejo do najhujšega trinoštva, to je dovolj, je za vsacega razumljivo razloženo v encikliki „Novarum rerum“, katere smisel in pomen je tudi že drugi govornik razpravljal.

Hočem se izogibati vsacega ponavljanja in le to dostavim, da vsi vemo, da se to zlo pri nas skuša tudi razširiti, seveda prikrojeno na narodne in krajevne razmere.

Socijalizem družih dežel priznava se javno in z neko upornostjo za brezbožen in brezversk. Vera ga nič ne briga, je premagano stališče. Kdor je dovolj neumen, naj le veruje; s časom se že spametuje in ta neumnost mu že izgine iz glave. Pri nas se pa ne upa še tako v pravi podobi pokazati, kajti vé, da bi zgubil veljavo in spoštovanje, da pokaže svoj pravi značaj. Zato se pa ogrne s tako imenovanim liberalizmom in katoliškimi nazori, in

## LISTEK

### Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

#### VI. Thalija.

Bilo je majhno gnezdo, ulice krive in blatne. hiše na polu razpale. A vendar je imelo svoje gledišče. Res se že dolgo ni v njem igralo, ali gledišče je bilo vendar-le. Stalo je sredi mesteca. Podrti balkon in razbita okna, skozi katera so letali ptiči, ki so gnetdili na galerijah, napravljala so na gledalca isti vtis, kakor stare grajske razvaline.

Tu notri naselil se je mej zaprašeni kulisami star pajek križavec in si spletel veliko mrežo, hoteč se pošteno in brez truda preživiti na stare dni. Toda revež se je zelo zmotil. Celó muhe so se ogibale tega kraja in nesrečni pajek je moral dostikrat iti nehoté brez večerje spat.

„Kaj je neki temu vzrok?“ vpraševal se je dan na dan. A zastoj! Slednjič mu je bila vendar sreča mila. V kotu je našel mej staro šaro rokopis. Ubogi pajek ni bil sicer poseben pismouk, vendar je nataknil naočnike, se mirno vsedel na zarumenele liste in pričel željno vsrkávati vsebino.

„Nekdaj“, tako je bilo zapisano z obledelim črnilom, „prišla je v naše mestece gledališka družba. Bili so čudni ljudje, iz vseh strani svetá. Toda igrali

so dobro... Slavno občinstvo pa se ni zanimalo za dramatiško umetnost kar nič. Naj so že igrali to ali ono, naj je bila kritika še takó laskava, gledišče je bilo vendar-le prazno. Ravnatelj delal je dolgé na dolgé, in naposled... no, naposled, ko je videl, da se ne more več vzdržati, da je denaren polom neizogiben, vzel je samokres... Pokopali so ga po noči za mrtvašnico poleg zida. Molčé so sledili tuji igralci in igralke krsti mej vrbami žalostinkami, ki so otožno povéšale mladike nad posameznimi gomilami. Piramidaste ciprese zakrivale so s svojim temnim zelenjem kamenite nagrobne spomenike, a tu in tam napolnjevala je cvetoča lipa zrak s prijetno vonjavo. Zagreblji so ga brez zvonjenja, brez duhovnika...“

Tu se je podrla dolga deska, ki je slonela na steni, ter z glasnim hruščem padla na rokopolis. In zvedavi pajek bi bil kmalu drago poplačal svojo radovednost. Vendar odnesel je še o pravem času peté in zdrave ude.

Kaj se je poslej z njim zgodilo, ne vem. Najbrž ga je vjela kaka stara ženica in zaprla v polrazbit lonec, da jej sedaj naznanja, kake številke naj stavi v Gradec ali Trst, da bode gotovo zadela terno. Človek sam ne vé, kako lahko postane na stare dni prorok.

Gledišče je sčasoma popolnoma razpadlo. Saj meščanom ga itak ni potreba. Njihovim duševnim

potrebam zadoščajo glumači, ki žró ogenj, stare babure, ki vedežujejo iz kart, in če pride morebiti vsako drugo ali tretje leto kak Italijan z dresiranim psom ali konjem, je to zanje že vrhunec zemskega užitka.

### Pot v Rim.

(Dalje.)

Tužnim srcem sva se pripeljala k sv. Neži zunaj mesta. Lepi marmorni stebri delijo to hišo božjo v tri ladije. Baldahin sloni na 4 krasnih stebrih iz porfirija. Pod baldahinom je glavni altar. V njem počiva truplo sv. Neže. Ne daleč od tod so katacombe sv. Neže, precéj podobne katakombam sv. Kalista.

Od sv. Neže sva se peljala k sv. Klementu. To ti je prava starokrščanska bazilika. 16 okroglih stebrov jo deli v tri ladije. Tlak je iz finega, gladkega marmorja. V srednji ladiji za korom počiva sv. Klement. Pod zgornjo cerkvijo je še druga, katero so še-le pred 35 leti izkopali. Tudi ta ima tri ladije in mnogo lepih slik. Posebno pozornost smo obračali na grob sv. Cirila in na kapelico, katero je dal slovanskima apostoloma napraviti dika Strossmayer. Tu sva goreče molila za zedinjenje naših v razkolu živečih bratov. O, da bi se kmalu z nami združili!

sicer zato, da potolaži vest nekaterih privržencev in druge s tem privabi.

Tako se socializem dela pobožnega, da se udomači v pobožnih sreih. To ravnanje in hinavsko katoličanstvo smatrajo socialisti za potrebno zlo, kateremu se morejo pokoriti hudobne tendence, da se pridobé in zapeljejo ljudje, ki imajo še dobro vero. To se dela le nekaj časa, pa le s prikritimi mislimi, da se s časom pokaže pravo lice in se bode potem delalo z vero, kakor bode mogoče pri danih razmerah.

Končni smoter je družba brez Boga, samo na podlagi človeka samega in razuma njegovega. P. Kajsieswicz trdi, da je bil na svetu trojen upor zoper Boga in njegove postave. Mohamed in njegov nauk je bil upor počutkov, Lutrov protestantizem je upor razuma, in danes pa imamo najhujši tretji upor, upor volje.

Kaj mislimo in verujemo, to je vse jedno; le za to se gre, da v Boga ne verujemo in mu odre-kamo pokorščino. Mi nečemo nobenega Boga ter nič ne opraviti z Bogom. To je notranjo bistvo, pravi smoter današnjega upora.

### Jožefizem.

Drugo zlo, ki je s prva prišlo od zunaj ali vsled daljšega trajanja postalo naše domače in specifično avstrijsko. To so stari grehi in težki nasledki tako imenovanega Jožefizma. Brez javne, kri-čoče sile, brez preganjanja je skušal Jožefizem cerkev tako preustrojiti, da le na vnanjost ohrani samostojnost, v resnici pa postane popolnoma odvisna od države.

To se je zgodilo tako spretno in prikrito, da je cerkev in duhovščina, ko je ni nobeden napadal, se polagoma nekako sprijaznila s tem položajem, ga smatrala za pravičnega in je mirno dremala brez čuvstva ponižanja. Nasledek temu je bil, da se je močno oslabil škofovska avtoriteta ne le proti la-jikom, temveč celo proti duhovščini. Naposled je morala se duhovščina prebuditi, ali temu sledi sem ter tja brezmerno reakcija. Duhovščina, ko je čutila živahnejšo zavest in bila vneta za cerkev, je videla, da jo država in svetna družba nazaj odriva in je bila vsled tega v nekakem nesporazumljenju z ime-novanima faktorjema. Če n. pr. zaradi državljans-kega prestopka duhovnika pokliče državno sodišče na odgovornost, se sliši, da sem ter tja duhovniki to-žijo, da je to napad na cerkev in njene pravice, če se pa kak zatoženec oprosti, se pa to že ne smatra za navadno sodnijsko razsodbo, temveč za zmago cerkve nad državnim redom.

Dolgotrajna pasivnost in odvisnost cerkve je privedla do tega, da svetna družba o cerkvi ni nič vedela, da je slabo poznala njene določbe, ali jih pa popolnoma pozabila. Cerkev, njena božja služba in šege, da, celo njena potrebnost je ostala. Pa od potrebe katoliške jedinstosti in zveze, od pojma pravega bivanja cerkve in od ljubezni do živega orga-nizma, ki pod jednim glavarjem teži za jednim smotrom, o tem je pa ostal le majhen sled.

Od tod sva se peljala v mamertinsko ječo. Ječa je ista, kakor za časa aposteljev, samo majhni altar je v njej. To je bila strašna ječa, v kateri so zdi-hovali največi hudodelniki. Neron je dal vanjo vreči tudi sv. Petra in Pavla. Sv. Peter je spreobrnil čuvaja Procesija in Martinijana in več vjetih. Ker ni imel vode, da bi jih krstil, je nastal studenec, kateri še zdaj teče. Voda je mrzla in čista. Prav dobro mi je teknila.

Dalje se vozeč sva se pomudila v cerkvi sv. Je-ronima. V njej počiva roka tega svetnika. V tej cerkvi je sv. Filip Nerej 33 let učil, spovedoval in grešnike spreobračal. V samostanu tik cerkve sva videla dvorano, v kateri je držal pobožnim dušam duhovne vaje, in sobo, v kateri je stanoval. Zdaj je spremenjena v kapelico. Na altarcu sva videla njegov potni prt in njegovo mrtvaško šemo in glavo svete Konkordije.

Po kratki molitvi sva se peljala na hrib Celij, v cerkev sv. Gregorija Velikega. Po visocih stop-njicah sva dospela v hram božji. Cerkev je stara. Posebnih znamenitosti ni v njej. Blizu cerkve je nama pokazal cerkvenik mizo, pri kateri je sveti Gregorij vsaki dan pogostil 12 revežev. Miza je iz marmorja, obdana z lesom. V bližjem samostanu živé belooblečeni redovniki. Tudi njih stanje je žalostno.

Da, prišlo je bilo tako daleč, da so se v pra-poljskih rodovinah pozabili imenovani pogoji kato-liškega življenja, to tembolj, ko so se mnogi, kateri, še do danes tudi zvesto narodni in poljski, izvira-joč iz avstrijskega uradništva, že z maternim mle-kom navzeli napačnih pojmov o cerkvi in državi. Seveda je to zlo danes manj razširjeno, kot je bilo pred pol- ali četrtstoletjem, vedno je bolj omejeno, ali vendar je že toliko razširjeno, da je prava ovira v našem verskem življenju. (Dalje sledi.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 4. avgusta.

**Državni zbor** se ne razpusti do jeseni. Grof Taaffe bode skušal vladati še s to zbornico. Jeseni pride pred zbornico novi deželnobrambovski zakon. Vlada bode torej zopet nekoliko več za vojsko za-htevala, kar nas že skušnja uči, da vsaka preosnova vojske je zvezana z novimi stroški. Če zbor ne bi hotel vsprejeti tega zakona, ga pa bode vlada raz-pustila. Nam se ne zdi prav verjetno, da bi sedaj do razpusta prišlo. Konservativne stranke bodo naj-brž tudi sedaj pritrdile vladni predlogi, kakor so navadno vselej dovolile, kar je bilo potrebno za varstvo države. O Poljakihi tudi ni misliti, da bi se ustavljali. Zedinjena levica bode pa podpirala vlado že zaradi tega, da se zbor ne razpusti, ker dobro ve, da pri volitvah mnogo izgubi. Gotovo je le to, da bi proti predlogi glasovali Mladočehi, pa neka-teri protisemitje. O nemškonarodni stranki se pa ne ve, kaj stori; če bode vlada rekla, da je reorgani-zacija potrebna že z ozirom na zvezo z Nemčijo, pa jej bodo pritrdili. Vladi torej najbrž ne bode težko zakona spraviti pod streho. Večje težave pač utegne vlada imeti s trutnovsko predlogo, s katero se pa najbrž ne bode hitelo.

**Mladočeško premirje.** Povedali smo že, da je izvrševalni odbor mladočeškega kluba se po-svetoval o znani stvari mej dr. Julijem Gregrom in dr. Masarykom. Ker prvega ni bilo, je v tej seji govoril zanj njegov brat dr. Eduvard Gregr. Z vso svojo zgovornostjo je dokazoval, da je neobhodno potrebno, da se Masaryk izključi iz mladočeške stranke. Večina pa seveda ni bila za to. Nekaterim je menda celo ugajalo, da je Masaryk v pravi luči pokazal svetu dr. Julija Gregra, kajti siti so že Gre-grovega terorizma. Izvrševalni odbor pa ni odložil stvari za prihodnjo sejo, temveč vso stvar predloži le shodu zaupnikov. Ker pa tak shod mladočeških zaupnikov najbrž ne bode tako hitro, se tudi vsa afera do tedaj že pozabi. Dr. Gregr tudi torej ne bode silil, da se pozabljena stvar še vleče na dan, ker njemu ne dela nobene časti. Tako je celo ve-rojetno, da je ta stvar popolnoma pokopana. Skle-nilo se je, da do shoda zaupnikov nemajo mlado-češki listi več pisati o tej stvari. To bode pač le pripomoglo, da se vsa stvar hitreje pozabi.

**Schönerer kandidat za državni zbor.** Bliža se že h koncu doba, za katero je bil Schönerer zgubil volilno pravico vsled sodnijske obsodbe, in

po časopisih se že piše o tem, da Schönerer zopet kandiduje za državni zbor. Odložil bode baje V. F. Hauck svoj mandat, da naredi prostor Schönererju.

**Nasprotje mej dunajskim občinskim zborom in namestništvom** se je še bolj po-ostriilo. K poslednji seji je prišel vladni komisar dr. Kučera. V tej seji se je prečital ukaz namest-ništvu, v katerem se ostro graja postopanje pred-sedništva mestnega zbora, ki je odgovarjajoč na interpelacije prikrito napadalo namestništvo. Odločno oporeka mnenju, da ima vladni zastopnik v mest-nem zboru le tedaj pravico govoriti, kadar bi mestni zbor v mestnem statutu določenih slučajih prestopil svoj delokrog. Po mnenju namestništva ima vladni zastopnik pravico govoriti, kadar hoče. Namestništvo zahteva, da župan na interpelacije odgovarja le v sporazumljenju z namestništvom. Sklenilo se je proti temu ukazu namestništva pritožiti se na mi-nisterstvo.

**Kollárjevo slavnost** je bila ogerska vlada prepovedala. Nič ni pomagal noben rekurz. Prepo-vedale so se sploh vse zabave v slovaških mestih in vseh krajih. V Turčanskem sv. Martinu se je bilo celo zaukazalo, da se vsak tuj gost, ki pride v mesto, mora naznaniti pri policiji, če ne ga bodo odposlali z odgonom. To se godi na Ogorskem, ki se pred svetom baha s svojim liberalizmom in to v popolnoma normalnih časih. Pri tem se pač ni čuditi, če Slovaki niso navdušeni za Mažare. Tako postopanje pa nam dokazuje, da Mažari čutijo, da njih gospodstvo ni tako trdno, kakor radi trdijo. Sicer bi ne bilo treba klicati žandarjev na pomoč, da se prepreči taka slavnost, ki prav za prav še nobenega političnega pomena nima. S takim po-stopanjem bodo pač Mažari najbolj le sebi škodo-vali. Pripomogli bodo, da se poprej vsi Nemažari združijo proti njim v skupen odpor. Vsaka sila le jeden čas trpi, ravno tako bode tudi mažarske mo-gočnosti konec in to prej, nego mislijo gospodje v Budimpešti.

**Pruski Poljaki.** V pruskem ministerstvu bogočastja se baje vendar le izdeluje neka spome-nica o tem, kako naj se vredi jezikovni in pouk veronauka v poljskih pokrajinah. Ta spomenica se potem predloži ministerskemu svetu. Z veseljem mo-ramo omeniti, da se je za Poljake začela ogrevati konservativna „Kreuzzeitung“, ki posebno naglaša, da Poljaki verno izpolnjujejo svojo državljansko dolž-nost. Napačna bi bila politika, ki bi Poljake sovra-žila samo zaradi tega, ker niso nemškega rodu. Take besede niso baš pogoste po berlinskih pro-testantskih listih, zato je vredno, da se zapomnijo. Dobro bi bilo, vedeti, ali je ta list izrazil s tem le svoje lastne nazore, ali pa nazore vse konservativne stranke. V poslednjem slučaju bi Poljaki mogli pri-čakovati, da kaj dosežejo, ker so konservativci važen faktor v Prusiji, posebno odkar propada liberalstvo.

**Bolgarske volitve** so za vlado še ugod-nejše izpale, nego se je sprva mislilo. Voljenih je le šest opozicijsincev. Iz jednega volilnega okraja pa izid še ni znan. Posebno je pa malo voljenih

Ne daleč od te cerkve je cerkev sv. Štefana. Ogledala sva si tudi to. Popolnoma je okrogla, kakor panteon. V sredi cerkve je glavni altar. Obdaja ga 20 velikih granitnih stebrov. Na stenah so na okrog in okrog strašne slike, predstavljajoče grozne muke, katere so trpeli prvi kristijani. Iz te slike se kaj lepo kaže neusmiljenost poganov in srčnost krščanska.

Od sv. Štefana sva prišla v cerkev sv. Janeza in Pavla. Samostanski vratar je nama pokazal mesto, na katerem so pogani tema dvema svetnikoma od-sekali glavi. Pod velikim altarcem počivajo njih trupla. V desni ladiji je krasna kapela sv. Janeza od Križa. V njej počiva ta veliki svetnik. V samo-stanu sva pa videla sobo sv. Janeza od Križa. Zdaj je spremenjena v kapelo. V njej je nama pokazal brat razno pohištvo, obleko, orodje, knjige in mašni plašč sv. Janeza od Križa.

Oni dopoldan sem videl še več drugih manjših cerkvá. Povsodi so bile sv. maše, pri katerih je bile še precéj ljudij. Le pridige nisem nikjer slišal. V Rimu in na Laškem se ob nedeljah in praznikih ne pridiguje, temveč le v postnem času in pri kaki izvenredni priložnosti. Tudi krščanskega nauka ni nikjer. Ako vzamemo to v poštev in pa popolnoma brezverske laške šole, spoznamo, da je laško ljud-stvo zelo dobro. Kaj bi bilo z našimi ljudmi, ko jim se ne bi samo jeden mesec oznanjevala beseda božja?

Ono jutro sem tudi videl, da delavei in roko-delci slabo posvečujejo dan Gospodov. Tako se je po Rimu zidalo in delalo, kakor pri nas na delav-nike. To me je močno bolelo. Kako mora to boleti še-le sv. Očeta! Videl sem tudi, kako je učitelj peljal šolarje namesto v cerkev na vaje in to z „bando“.

Ura bije 12. in midva sva doma. Koj se oglasi zvon in zberemo se v obednici.

Po kosilu sem sklenil iti v Vatikan, kjer se je imela završiti slavnost beatifikovanja. Napovedana je bila ob 4. uri. Ker so se imeli udeležiti tudi sv. Oče, je vse hitelo v Vatikan, da jih še enkrat vidi.

Že ob 2. uri popoldne nas je bilo vse polno pri vhodu v Vatikan. Prihiti so slovenski, poljski, nemški, francoski in laški romarji. Papeževi čuvaji so imeli z nami prav mnogo opraviti. Dolgo so se nam ustavljali, a naposled so nas spustili v kraljevo kapelo. To smo drli po stopnjicah! Vsak bi bil rad prvi, da bi bolje videl blagega Leona XIII.

Ko bi trenil, se je napolnila krasno razsvetljena kraljeva kapela. Odličnejši romarji, posebno fran-coski, so zasedli galerije, katerih ste bili na vsaki strani dve vrsti, drugi romarji smo stali spodej. Dolgo smo čakali srečnega trenutka, obédujoč krasno kapelo in prekrasno razsvetljava. Vse je mrgolelo od lučic. Kamor si obrnil okó, je migljala

mohamedancev. V prejšnji zbornici jih je bilo 28, v novi jih pa bode le 9. Voljeni opozicijonali so politično neznane osebe. Voljeni niso zaradi svojih opozicijskih načel, temveč le zaradi svoje osebne veljave, katere imajo v dotičnih okrajih.

**Španska zbornica** je sklenila, da se v vsaki seji vsaj dve uri mora posvetovati o stvareh, ki so na dnevnem redu. Dosedaj je opozicija spravila večkrat kako drugo stvar v razgovor in potem z dolgimi govori dosegla, da stvari, ki so bile na dnevnem redu, še v razgovor niso prišle. Misli se, da bode ta sklep precej pripomogel k rednemu parlamentarnemu poslovanju.

**Angleška spodnja zbornica** je od njene otvoritve dne 31. januarja t. l. imela 123 sej. V 65 sejah se je posvetovala o irski predlogi. Samo za podrobno razpravo je bilo potrebno 46 sej. Pa še v tem času bi ne bila stvar rešena, da ni zbornica sklenila, da stvar obravnava okrajšanim potom. Vladni nasprotniki so bili sklenili, vso stvar zavleči z dolgimi govori.

**Obsojenj Armencev.** Turški sultan je precej ponižal kazni obsojenim Armencem. Dvema je smrtno kazen premenil v dosmrtno pregnanstvo. Desetim drugim na smrt obsojenim je pa premenil kazen na osemletno ječo. Šestim se je kazen od 15 let znižala na 6 let, osim od 10 na 4 leta, dvema od 7 na 3 leta. Pet na smrt obsojenih se je pa vendar usmrtilo, ker se je bajt jim točno dokazalo, da so morilci. Velevali se pa niso dosti potegovali za Armence. Posebno Anglija ima sedaj druge skrbi. Seveda ko bi bilo šlo za žide, bi pa vsa Evropa bila po koncu.

## Socijalne stvari.

### Družinski očetje.

V svojem listu smo že javljali, da se je v Madridu ustanovilo društvo družinskih očetov (La Asociación de Padres de familia). Namen mu je z vsemi postavnimi sredstvi bojevati se proti nepravosti. Zakon sicer marsikaj zabranjuje, toda treba je vedno nekoga, da zakon izvaja. Brez dvojbe se pa novodobni, veri in pravosti sovražni duh prijemlje prav tako oblastev in uradnikov, kakor drugih ljudi. Tako se dogaja, da veliko število kaznivih dejanj ostaja popolnoma brez kazni.

Vzlasti velja to pri nepravosti v spisih, v slikah ali predstavah. Imenovano društvo je sklenilo mej drugim paziti na vse take pojave in jih objavljati oblastvom. Za malo časa svojega delovanja, ima pokazati že mnogo uspehov. Za drugo četrtletje letošnjega leta naj govore te-le številke: Javnih ženskih so spravili na pravo pot — 57; mej njimi so jih vrnila devet njihovim družinam, 48 pa so jih spravili v zavetišče. Mej tem so izvedeli grozne stvari. Mnogi lastniki nesramnih hiš najemljajo mladoletne deklice. Društvo je n. pr. dobilo 4 desetletne, 1 enajstletno, 1 dvanajstletno in 4 trinajstletne deklice in jih rešilo. Seveda je naznanilo te slučaje sodniji. Nesramnih spisov je uničilo društvo ali samo, ali po svojem posredovanju — 32.000.

lučica. Neka ženska je vskliknila: „Ako bode v nebesih tako lepo, bode dovolj!“

Cetrta ura odbije, in sv. oče stopijo v dolgem spremstvu v kapelo. Iz tisoč in tisoč grl je zgrmelo: „Živio kralj Leon!“ To je grmelo v slovenskem, poljskem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku. V Vatikanu smo lahko tako govorili; no, ko bi bili zunaj to slišali, nas bi bil dobro naklestil rimski proletarijat, naščuvan po framasonih.

Mej tem navdušenim vpitjem se je spremstvo pomikalo dalje. Kardinalom se je brala na licu velika veselost. Sv. oče pa, v belem talaru, v koretlju, s široko rudečo štolo, s zlatom obšito, so počasi korakali, deleč nam apostolski blagoslov. Vsled velike slabosti so komaj stopali. Zdeli so se nam silno slabi. Kakor neko nadnaravno bitje, nekako voščeno-beli, s pol zaprtimi osmi, so mirno, pa skrivnostno korakali. Sleherni romar jih je lahko prav dobro videl.

Ko so prišli sv. oče k sedežu, so se burni „živio“-klici poglobili. Na to smo molili rožni venec in litanije. Po danem blagoslovu z Najsvetejšim so šli papež zopet po sredi kapele nazaj. Zopet je vse grmelo: „Živio kralj Leon!“ Že so bili sv. oče zapustili kapelo, a mi smo še vedno navdušeno vpili.

Tako smo oni dan še dvakrat prav dobro videli sv. očeta. Žal, da so nekateri slovenski romarji v soboto zapustili Rim. Koliko lepega bi bili videli v nedeljo!

(Dalje sledi.)

— Dvakrat je tožilo časopis „el Gato negro“ zaradi njegovih napadov proti pravosti in dvakrat „Les Dominicales“ zaradi grdenja duhovništva in verskih nauk. Trije izstavljalci nesramnih knjig so bili po društvenem posredstvu obsojeni. — Uspešno so tudi naznanili igralko Diana Donnuse (La Bella Chiquita) zaradi nesramnega vedenja na odru. Društvo je poleg tega 16 npravnih ali protiverskih dejanj zabil in imelo je 32 shodov, koder je naznanjalo uspehe svojega delovanja in razlašalo svoja svarila, v obče je posredovalo v 186 raznovrstnih slučajih. — Priobčujoč te blagonsne uspehe mladega društva svojim bralcem, omenjamo, da je tudi pri nas čisto treba, da je naše katoliško ljudstvo samo branik svojim svetinjam in da ono prevzema nalogo državnega pravdnštva za svoje najvišje blage vere in pravosti. Kot najdražji zaklad svoj najbrani vedno vsem napadom katoliško dedščino svojih pradedov, vsaj v toliko, v kolikor to velevali državni zakoni in v kolikor tega ne store tisti, ki so za to poklicani.

## Cerkveni letopis.

### Katoliška vera na Koreji.

Naslovni škof milski in apostolski vikar na Koreji, msgr. Mutal, je priobčil zanimive podatke, kako napreduje katoliška vera v njemu v skrb izročeni pokrajini. Ni še dolgo, kar so katoliški misijonarji prišli v te kraje delovat, in vendar ima mlada cerkvena družba že jako mnogo mučencev. Mej prvimi je bil P. Tijen, duhovnik - Kitajec. Leta 1885 je bilo na Koreji 14.000 kristijanov, sedaj jih je 20.840. Nedavno so krstili 1443 odraslih. Misijonarjev je 23; v semenišču je 35 gojencev. Leta 1866 so usmrtili msgr. Breznakra in za njim več drugih misijonarjev, misleč, da so izpodkopali tla katoličanstva. Motili so se; tem uspešneje, tem krepkeje raste pogojeno s krvjo mučencev. Dne 8. maja 1892 se je vložil temeljni kamen veliki stolni cerkvi, posvečeni brezmadežno Spočeti. Sedaj še lepo napreduje in vzbuja veselo upanje, da bode Koreja kedaj — katoliška.

### Protestantje se presnavljajo.

Subi, mrtvi protestantizem je že sam po sebi svoja največja obsodba in najboljša obramba katoliških nauk. Mej samimi treznejšimi in modrejšimi protestanti je zato vedno vstajalo gibanje, ki je hotelo po nekoliko poživiti cerkveno življenje in ki je vsled tega hoté ali nehoté, vedé ali nevedé učilo se pri katoličanih. Nedavno imamo zopet znamenovati dve zmagi, ki ste se mej protestanti samimi priborili v prid in čast katoliški veri. Najvišji sodišči angleški, odkoder ni mogoče pritožiti se, namreč kamora lordov in privatna komora, sta imeli razsoditi v dveh zanimivih vprašanjih. — Prvo je bilo tako-le: Londonski škof je bil dovolil, da se smejo v stolnici šentpavelski postaviti kipi Križanega, presvete Device in sv. aposteljnove Petra in Pavla prav v taki obliki, kakor jih pozná katoliška cerkev. Komora lordov je potrdila to dovoljenje, kateremu so ngovarjali. — Druga zadeva je bila še resnejši. Dr. King, škof linkolnški, je uvel popolnoma katoliške navade v protestantsko bogoslužje: daritev, kadilnice, podobice, obleko, tudi pontifikalije, skratka popolnoma tako, kot se rabi pri katoličanih. Nadškof kenterbrški mu je to potrdil. A pritožili so se nekateri na privatno komoro. In ta je potrdila razsodbo nadškofovo. — Brez dvojbe je to oboje velike važnosti. Protestantje bodo s katoliškimi simboli našli tudi katoliško resnico; iz črke bodo izločili duha, iz slučajnostij — poglobitno stvar. Bog daj!

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. avgusta.

(Podpore deželnega zbora v prospeh kmetijstva.) Na predlog odbora kmetijske družbe dovolil je deželni odbor 350 gl. za ohranitev podružničnih drevesnic in sicer dode podružnica na Blokah 100 gl., v Mokronogu 100 gl., v Šmartnu 100 gl., v Škocijanu 50 gl. — Kot prispevek za zgradbo velikih ameriških sušilnic je deželni odbor dovolil 200 gl. in sicer za podružnici v Horjulu in Begunjah. — Za nakup zadružnih strojev: tovarniških bran, trijerjev, slamoreznice in gepeljev je dovolil svoto 520 gl. — Za prešičerejo 230 gl., — za premovanje govedi v treh postajah 200 gl., za prireditve dirke v Št. Jerneju 400 gl., za premovanje v Bohinju 100 gl., skupno svoto 2000 gl.

(Dolenjska železnica.) Za postajnega načelnika dolenjske železnice je za Ljubljano imenovan gosp. Jan. Križaj, za Grosuplje pa g. Viktor Hrašovec, dosedaj železniški uradnik na Trbižu.

(Za župnika-dekana v Dolini pri Trstu) je imenovan veleč. gospod Ivan Varl, dosedaj duh. pomočnik pri sv. Antonu novem v Trstu.

(Deželni šolski svet kranjski) je v zadnji seji imenoval za stalnega učitelja na štirirazredni šoli v Kostanjevi g. Leop. Potrebina.

(Misijon.) Očetje lazaristi iz Ljubljane podali so se trije v kočevsko Reko, kjer bo misijon za to faro in za Gotenico.

(Gad je pičil) včeraj dne 3. t. m. 2letnega Franceta Čamernika v Polhovem gradu prav blizu domače hiše.

(Iz blejskega „Cur-Anzeiger“): Do 29. preteklega meseca je bilo na Bledu 739 tujcev. — Jutri dne 5. t. m. bode v Mallnerjevem hotelu slavnostna desetletnica v spomin prihoda Njegovega Veličanstva presv. cesarja na Bled. Ob 5 uri popoldne bode tem povodom pri Mallner-ju koncert vojaške godbe domačega pešpolka. Ob 8. uri vožnja po jezeru v razsvitljenih čolnih. — 18. in 19. t. m. praznovanje rojstnega dne Njegovega Veličanstva: 18. avgusta bode ob 10. uri na otoku slovesna služba božja. 18. avgusta ob 5. uri vožnja po jezeru v dekorovanih čolnih; zvečer ob 8. uri splošna razsvetljava jezera in letovišč. Dne 26. t. m. se bode slovesno otvorila nova pot skozi radolniško sotesko, katero je prav mojstersko izdelal g. Jakob Zumer, župan gorjanski.

(Obsodba.) Dne 31. julija sta bila pri c. kr. okr. sodniji v Celju Matija in Friderika Strašek, nazadnje poštarja v Zalcu, prej na Slatini, obsojena vsak na tri leta težke ječe. Ogoljufala sta c. kr. pošto za 3133 gl. 89 kr. Friderika noče biti nič kriva, ali priče pravijo, da je prav ona najbolj kriva goljufije.

(Nova sv. maša.) Na poreijunkulo pel je č. o. Dijonizij Skalec, frančiškan, novo sv. mašo z obilno asistenco na Kostanjevici v Gorici. Prelepa cerkev je bila natlačena pobožnih romarjev pa meščanov, ki so prihiteli na prijazni grič k ljubljeni M. D., da se udeležé odpustkov poreijunkule in nove sv. maše. Propovedoval je novomašniku č. g. Kolavčič, župnik solkanski. Slikal je imenitnost, čistiljivost in vzvišenost duhovskega stanu. Verno ljudstvo je vstrajalo pri redki dolgi cerkveni slavnosti kljub neznosni soparici. Po cerkveni slovesnosti priredil je gostoljubni samostan obed novomašniku, odličnim gostom duhovskega in posvetnega stanu. Zares bratsko smo se zabavali. Veselega in hvaležnega srca ločili smo se od č. gg. očetov. Bog povrni. Novomašniku kličemo: Mnogo let!

(Umrli) je v Poreču deželni poslanec Jan. Sbissa. Bil je član radikalne italijanske stranke. V svojem času je moral kot predobro italijanski patrijot bežati iz Avstrije.

(Električna razsvetljava v postojnski jami.) Kakor se nam poroča iz Postojne napravi se v postojnski jami dne 15. t. m. to je na Veliki Šmaren izredna veselica z električno razsvetljavo prav tako kakor vsako leto o Binkoštih.

(Zdravje v Ljubljani.) Od dne 23. do 29. jul. je bilo novorojencev 13. Umrlo pa jih je 15, in sicer: 1 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 3 za žlednim katarom, 10 za različnimi boleznimi, med njimi 4 tujci, 8 iz zavodov. Zbolelo jih je 13 za škrlatico, 1 za tifuzom, 1 za oslovskim kašljem, 5 za hripo.

(V Gorici) odpre dne 16. avg. svojo pisarno nov notar Aristedes Constantini.

(Zavod za slepe v Zagrebu.) Hrvatska ima nenavadno mnogo število slepcev. Na 2.200.000 prebivalcev šteje se 3000 slepih. In za te siromake se do l. 1888 ni nobeden brigal. Tega leta se je osnovalo društvo, da zbira prineske za omenjeni zavod, ali brez pravega uspeha, ker se je ob istem času trudilo društvo za gluhoneme, da čim preje osnuje zavod za te sirote. Letos je prevzela vlada zavod za gluhoneme v svojo upravo, in tako bo moglo zdaj društvo za slepe tem uspešneje delovati. Ze pokojni nadškof Mihalović je položil 5000 gl. kot prvo glavnico v to svrhu in zdaj so se začeli oglašati tudi drugi premožneži s svojimi prispevki. Na čelu novemu društvu je sam škof Droho-becki, a tajnik je učitelj Bek, ki ima še posebne zasluge za slepe. On je namreč osnoval pri nas šolo za te siromake, ali se ni mogla vzdržati zbog pomankanja sredstev, a ob enem izdaje časopis za

odgojo slepeev ter je priredil tudi nekoliko učil zanje. **Nadejamo se, da bode požrtvovalni hrvaški narod, ki si je že toliko naučnih in humanitarnih zavodov brez vsake državne pomoči sam osnoval, tudi ta prepotrebni zavod utemeljil na korist in srečo tako mnogobrojnih slepeev.**

(Zidarski štrajk) v Zagrebu trajal je komaj teden dni. Ker zidarski podvzetniki niso hoteli na noben način popustiti, vrnil se je velik del zidarjev zopet na svoj posel, ker niso imeli nobene podpore, živeti se pa le mora. Zahtevi zidarjev so pa pretirani in ko bi jih zidarski podvzetniki sprejeli, bile bi hiše tako drago zidane, kakor malo kje drugej. Zidarji so namreč zahtevali plače na dan po 3 gl., 2 gl. 50 kr., 3 gl. in za najnižje 1 gl. 50 kr. To so za naše okolnosti prevelike dnine, pa se bodo morali zidarji zadovoljiti s sedanjimi za deseturno delo na dan.

Spominjajte se

**„katoliškega sklada“**

ob raznih prilikah!

## Društva.

(Društvo za zidanje nove farne cerkve sv. Jurija na Ščavnici) je imelo v prvem upravnem letu dohodkov: 1731 gld. 96 kr., to je nabira od udov in dobrotnikov; prejšnja volila znašajo z obresti vred okoli 3800 gld., torej ima društvo že v začetku gotovine čez 5500 gld. Naj bi društvo podpirali rojaki svetojurijski v raznih službah se nahajajoči!

(Vabilo na veliko vrtno veselico), katero priredi pevsko društvo „Ljubljana“ v nedeljo, dne 6. avgusta t. l., na „Virantovem vrtu“. — Program godbi: 1. Koračnica. 2. Kreutzer: Overture k operi „Ponočni tabor v Granadi“. 3. Strauss: „Doctrinen“, valček. 4. Schinzi: „Fantazija“ o ruskih pesmih. 5. Kajfa: „La valentine“, polka franc. 6. Ant. Förster: „Kranjska slavnostna koračnica“. 7. Kräl: „Colosseum“, polka mazur. 8. Schinzi: „Potpourri slovenskih pesmij“. 9. Titel: Overture k operi „Der Königsleutenant“. 10. Wagner: „Universitäts-Ball-Tänze“, valček. 11. David: „Potpourri koračnic“. 12. Gleisner: „Gazela“, galop. — Vspored petju: 1. Ant. Förster: „Sokolska“. 2. I. pl. Ipavice: „Zrini-Frankopanka“. 3. Eisenhut: „Ustaj rode“. 4. Čveterospev. 5. Dr. D. Ipavice: „Slovanska pesem“. 6. Bendl: „Svoji k svojim“. — Kegljanje na dobitke je vsak dan od 1. ure popoldne naprej. Zaključilo se bode dne 6., oziroma 15. avgusta t. l. ob 11. uri zvečer. Dobitki so: I. dobitek 30 kron, II. dobitek 20 kron, III. dobitek 10 kron, IV. dobitek 6 kron, V. dobitek 4 krone, VI. dobitek 6 kron za največ serij, VII. šaljivi dobitki za največkrat vseh devet. Serija treh lučajev velja 10 kr. — Godba slav. domačega pešpolka baron Kuhn št. 17. Vstopnina 20 kr. za osebo, častiti podporni člani in otroci so vstopnine prosti. Začetek veselice ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi najljubšeje

ODBOR.

## Telegrami.

**Novo Mesto, 4. avgusta.** Vse priprave za katoliški shod so v najlepšem redu. Zanimanje je veliko. Udeležba bo mnogobrojna.

**Gradeo, 3. avgusta.** V lipniškem mestnem volilnem okraju je voljen Karol Morré zopet državnim poslancem. 394 glasov je dobil Egon pl. Pistor.

**Grodek (v Galiciji), 4. avgusta.** Dragonski polk št. 11 je danes slavil petdesetletnico, odkar mu je cesar imejitelj. Cesar je pri tej priliki ustanovil ustanovo z 12.000 goldinarji za podčastnike.

**Carigrad, 4. avgusta.** Od 17 v Angori k smrti obsojenih Armencev je pet usmrtenih, dva sta pomiloščena v pregnanstvo, deset pa k osemletnemu prisilnemu delu. Drugim 24 v prisilno delo obsojenim so se kazni jako ponižale. Sultan je po težkem netranjem boju dovolil, da se izvrše smrtne kazni.

**Peterburg, 3. avgusta.** Po nekem uradnem poročilu je v grodenski guberniji od 10. do 15. julija zbolelo za kolero 25 oseb, 12 pa umrlo.

**Pariz, 3. avgusta.** Carnot je odšel na počitnice v Fontainebleau.

**Madrid, 3. avgusta.** Parlament se je zaključil.

### Listnica vredništva:

G. V. S. v P.: Mi smo priobčili dopis, kakor smo ga prejeli; ako je kaj pomanjkljivega v njem, prosimo obrniti se tje, odkoder nam je došel dopis.

### Umrli so:

2. avgusta Frane Janežič, delavčev sin, 8 mesecev, Florjanske ulice 15, ošpice. — Sofija Štrukel, delavka, 38 let, Kravja dolina 11, spridenje trebušnih organov. — Viktor Papež, paznikov sin, 4 mesece, Poljanski nasip 51, oslabljenje. 3. avgusta Jurij Tkalič, kočjaž, 37 let, Kravja dolina št. 11, jetika.

### Tuji.

2. avgusta.

Pri **Maliču**: Baron Pittel; Götz, tovarnar; Schachinger, Gresselbauer, zasebnika; Fakler, Schmidt, Duldner, trgovci, in Fischer, potovalec, z Dunaja. — Šiffer, učitelj, iz Rudnika. — dr. Poledne, zdravnik, iz Pulja. — Mikiša, župnik, iz Laniša. — Dorf, učitelj, iz Bleda. — Kavčič, nadučitelj, od D. M. v Polju. — Rosina; Klar, stotnik, s soprogo; Mazzarelli, trgovec, iz Trsta. — Maly, zasebnik, iz Tržiča. — Pappler, nadučitelj; Hartman, potovalec; Lassnigg, nadzornik, s sinom, iz Grada. — Čeferin, zasebnik, iz Idrije. — Robšek, zasebnik, iz Brna. — Casper, trgovec, iz Kočevja. — Finger in Voklabruck-a. — Wagner, trgovec, s soprogo, iz Baden-a. — Mühig, trgovec, iz Hamburga. — Lovšin, trgovec, s hčerjo, iz Ribnice. — Rohn iz Mostara. — Baron Sibar iz Ljubljane. — Komorovs iz Zatišine. — Briel, jurist, iz Monakovega. — Dolene, pomorski poročnik, iz Vipave.

Pri **Slonu**: Weinman; Weiss, trgovec; Srpek, posestnik; Kuffner, tovarnar; Rosner, potovalec, z Dunaja. — Kaesz iz Kaaden-a. — Kržič, profesor, s sestro, iz Oseka. — Rabas, stavbeni podjetnik, z Višnje Gore. — Heukl, častnik, iz Pulja. — Hafner, restavratör, iz Zagorja. — Burman iz Budimpešte. — Oberster, stotnik, s sinom, iz Dubrovnika. — dr. Sadnik

s hčerjo, iz Ptuja. — Robič, župnik, iz St. Urške Gore. — Aleš, duhovnik, iz Trsta. — Berlič, župnik, iz Boh. Bele. — Schlunder, vikar, iz Gabrovice. — Martin, trgovec, iz Norimberka. — Rambolli, trgovec, iz Vidna. — Zeslavsky, uradnik, iz Maribora. — Cappelari s hčerjo iz Beluna. — dr. Frotzel, mestni zdravnik, s soprogo in sinom, s Češkega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Sedej, stražmešter, iz Idrije. — Končič s soprogo; Hadrova, majorjeva vdova; Cumar, računski svetnik, s soprogo in sinovi, iz Trsta. — Pirz iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: Fink, bogoslovec, iz Maribora. — Gabrovšek iz Zagnice. — dr. Furlan, uradnik, z Dunaja. — Stanek iz Radgone. — Mahnič z Reke.

Pri **bavarskem dvoru**: Romor, potovalec; Seitner, graščakinja, s hčerami; Jesche, uradnik, iz Trsta. — Drarhl, zasebnik, iz Gorice. — Raynikar iz Zagorja. — Kolek, kapelan, iz Kolinca. — Sirole, trgovec, z Reke. — Lužar, učitelj, iz St. Lamberta.

### Vremensko sporočilo.

| Dan         | Čas        | Stanje         | Veter                | Vreme      | Mokrine na 24 ur v mm |
|-------------|------------|----------------|----------------------|------------|-----------------------|
|             | opazovanja | zrakomera v mm | toplomera po Celziju |            |                       |
| 7. u. jut.  | 738.4      | 15.2           | brezv.               | del. jasno |                       |
| 3. u. pop.  | 738.2      | 22.2           | sl. vzh.             | jasno      | 0.00                  |
| 9. u. zveč. | 739.2      | 18.2           |                      |            |                       |

Srednja temperatura 17.9°, za 1.9° pod normalom

### Prošnja.

Dne 13. junija t. l. je uničila toča polja štirim največjim vasem studeniške župnije. Poškodovanih je na Studencu, v Hudembrezju, v Roviščah in v Zavratecu čez 90 posestnikov. Mnogo teh še potrebnega semena niso pridelali. Nesreča je pa toliko večja, ker je bila večina teh posestnikov že lani po strašni toči dne 17. junija in dne 7. julija hudo zadeta. Veliko jih je v obupnem stanju, ker ravno ti vaščani imajo tudi vinograde pokončane po lanskem letošnjem toči. Z upanjem in s strahom so večinoma strdaje pričakovali žetve, a zdaj še semena za setev marsikateri ni dobil. Podpisani se je sčasa popolnoma prepričal o neznosni revščini in prosi tem potom milih darov za te ponesrečene župljane. Hvaležno sprejme tudi najmanjši dar, katerega naj mili Bog povrne tisočero.

Na Studencu, zadnja pošta Radna pri Ribnici, 31. julija 1893.

M. Lavrič, župnik.

O p. vredništva: „Slovenec“ toplo priporoča podpore potrebne poškodovance ter bo radovoljno odposlal dobrotne darove.

## Prodá se čisto nova, lepa hiša,

stoječa ob cesti prav blizu farne cerkve na Bučki, v kateri je sedaj c. kr. pošta. Hiša ima tri sobe, kuhinjo, dve veliki kleti; pokrita je z barvano cementasto opeko. Pri hiši je okrog in okrog lep sadni vrt z različnim sadjem, katerega se drži njiva; pripravna je za prodajalnico ali tudi gostilno, ker je tam pet širnokazanih sejmov. Več se izve pri farnem uradu v St. Lovrencu ob Temelcu, pošta Trebnje. 382 2—1

Izšla je ravnokar času primerna knjižica z naslovom

## Preosnova davkov.

Poročilo stalnega odseka za davke.

Spisal Fr. Povše,  
državni poslanec.

Cena iztisu 10 kr., s pošto 12 kr. — Udje katoliškega političnega društva plačajo zanjo samo 5, oziroma 7 kr.

Obe knjižici dobite se v „Katoliški Bukvarni“.

Izšla je knjižica

## Slovenski liberalci in loža.

Studija slovenskih verskih razmer.

Spisal: Liga + 53.

Komad stane 12 kr., po pošti 15 kr., na 10 komadov jeden po vrhu.

## Dunajska borza.

Dne 4. avgusta.

|                                       |                |
|---------------------------------------|----------------|
| Papirna renta 5%, 16% davka           | 97 gld. 10 kr. |
| Srebrna renta 5%, 16% davka           | 96 „ 80 „      |
| Zlata renta 4%, davka prosta          | 118 „ 80 „     |
| 4% avstrijska kronina renta, 200 kron | 96 „ 65 „      |
| Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld. | 980 „ — „      |
| Kreditne akcije, 160 gld.             | 337 „ 50 „     |
| London, 10 funtov strl.               | 125 „ 20 „     |
| Napoleonador (20 fr.)                 | 9 „ 88 1/2 „   |
| Cesarski cekini                       | 5 „ 88 „       |
| Nemških mark 100                      | 61 „ 12 1/2 „  |

Dne 3. avgusta.

|                                                |                 |
|------------------------------------------------|-----------------|
| Ogerska zlata renta 4%                         | 115 gld. 65 kr. |
| Ogerska kronina renta 4%, 200 kron             | 94 „ 45 „       |
| 4% državne srečke l. 1854., 250 gld.           | 147 „ 50 „      |
| 5% državne srečke l. 1860., 100 gld.           | 161 „ 50 „      |
| Državne srečke l. 1864., 100 gld.              | 192 „ 25 „      |
| Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4% | 98 „ 80 „       |
| Zastavna pisma                                 | — „ — „         |
| Kreditne srečke, 100 gld.                      | 197 „ — „       |
| St. Genois srečke, 40 gld.                     | 67 „ 50 „       |

|                                                 |                |
|-------------------------------------------------|----------------|
| 4% srečke dunajske parobrodne družbe            | 142 gld. — kr. |
| Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.           | 18 „ — „       |
| Rudolfove srečke, 10 gld.                       | 23 „ 30 „      |
| Salmove srečke, 40 gld.                         | 66 „ — „       |
| Windischgrazove srečke, 20 gld.                 | — „ — „        |
| Ljubljanske srečke                              | 23 „ 75 „      |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.         | 150 „ 50 „     |
| Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. | 2885 „ — „     |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr.            | 105 „ — „      |
| Papirnih rubeljev 100                           | 128 „ — „      |

### Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

### Menjarnična delniška družba

**„MERCUR“**  
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in kurnih svetih za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnice.